

mají právní způsobilosti státi se členy spolku, jehož účelem je takovéto společné zájmy hájiti a podporovati. K úsudku tomu dospívá žal. úřad nikoli přímo z ustanovení odstavce 1 § 75 org. zák., v němž se všeobecně určuje obor hospodářské působnosti okresních zastupitelstev, nýbrž z ustanovení odstavců 3 a 4 tohoto §, v nichž vidí výjimku z odstavce 1., dovolující okresům rozšiřovati svou působnost i mimo okres vzájemným sdružováním, z této výjimky pak usuzuje na pravidlo, že jinak jest působnost okresního zastupitelstva omezena na vnitřní záležitosti okresu, kterými však po jeho názoru nejsou ty, jež se týkají společných zájmů a prospěchu více okresů.

Tento závěr jest, jak nss vyslovil již v nál. z 16. prosince 1932 č. 16.833/32 logicky pochybený. V odstavci 3 § 75 org. zák. se totiž stanoví, že k lepšímu obstarávání úkolů výše (t. j. v odstavcích 1. a 2.) uvedených může býti i několik okresních zastupitelstev usnesením zemského zastupitelstva se souhlasem zemského presidenta spojeno ku provedení společných zařízení neb opatření, v odstavci 4 pak se ustanovuje, že se chválením min. vnitra a příslušných odborných min. mohou se okresní zastupitelstva, třebaž v různých zemích ležící, sdružiti ke společnému provádění podniků pro výrobu a rozvod elektrické energie. V obou těchto případech nepřestává však každé ze spojivších nebo sdruživších se zastupitelstev obstarávati jen úkoly své vlastní. Plyne to nade vší pochybnost z úvodních slov odstavce 3: »K lepšímu obstarávání úkolů výše uvedených . . .«, t. j. úkolů, které podle předcházejících odstavců 1 a 2 patří do působnosti každého jednotlivého okresu. Dotčené spojení nebo sdružení neznamena tedy, že by každý jednotlivý na něm zúčastněný okres bral na sebe péči i o to, aby také ostatní zúčastněné okresy dostály svým zákonným úkolům, nýbrž jedině to, co se podává ze slovního znění zákona, totiž, že každý z těchto okresů plní toliko své úkoly pomocí společného zařízení, které je pro něj, stejně jako pro ostatní účastníky, výhodnější.

Není-li podle toho, co řečeno, v odstavcích 3 a 4 § 75 org. zák. výjimky, jakou v nich spatřuje žal. úřad, nelze z nich úsudkem a contrario vyvoditi žádné pravidlo, zejména pak ne pravidlo, že vnitřními záležitostmi jednoho okresu nejsou, jak má za to min., ony záležitosti, které jsou společné se zájmy jiných okresů a tedy shodné a souběžné více okresům.

Z předeslaných vývodů vyplývá, že nař. rozhodnutí spočívá na mylném výkladu zákona.

### Č. 10.363.

**Samospráva obecní: I.** Obec je oprávněna zřizovati fondy na krytí budoucích potřeb obecních, ať již k určitému účelu má býti použito celého fondu nebo jen výnosu jeho. — **II.** I mimořádné výdaje obecní mohou býti hrazeny výdaji řádnými.

(Nález ze dne 20. února 1933 č. 3440/31.)



**Prejudikatura:** Boh. A 7587/28.

**Věc:** Firma J. S. a spol. v S. proti zemskému výboru v Brně o úpravu rozpočtu obce S. na rok 1928 a 1929.

**Výrok:** Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

**Důvody:** Obecní zastupitelstvo v S. zařadilo do obecního rozpočtu v mimořádné potřebě jako fond pro budoucí stavbu školy v r. 1928 položku 50.000 Kč a v r. 1929 položku 30.000 Kč.

Odvolání stěžující si firmy zamítl v instančním pořadí zemský výbor v Brně nař. rozhodnutími v podstatě z těchto důvodů: Obecní zřízení nezmiňuje se o obecních фондах, ale obecní fin. novela připouští v § 19 odst. 2, aby ze všeobecného jmění obecního, které by jinak musilo podle odst. 1 cit. § sloužiti k úhradě všeobecných výdajů obecních, byla určitá část vyloučena a věnována k zvláštním účelům, totiž k hrazení výdajů při věnování ustanovených. Zákon nařizuje, aby takové účelové jmění bylo svému účelu zachováno, a uznává i v jiných ustanoveních (§ 8 odst. 2, § 16 odst. 1, § 22 odst. 1 a § 23 odst. 1) obecní fond za řádnou instituci obecního hospodaření; v § 21 dokonce nařizuje zřízení zvláštního fondu pořizovacího. Nezřizuje-li se fond z majetku, jež má obec k dispozici, může býti do rozpočtu vložena náležitá úhrada. Není námitek, aby fond pro stavbu školy byl dotován z přírážek, které jsou součástí rozpočtové úhrady běžného roku. Chce-li si obec opatřiti prostředky k úhradě budoucích výdajů, může ovšem voliti mezi úhradou zřízením fondu, při čemž se každoročně do rozpočtu zařazuje určitá částka, nebo výpůjčkou, která se zařadí do rozpočtu v plné výši teprve v roce, kdy výdaj nastane. Závísí to na účelnosti a hospodárnosti. Ježto nutnost stavby obecné školy není popřena a náklad na stavbu včetně stavebního místa bude činiti 1,200.000 Kč, musila by obec, kdyby chtěla si opatřiti úhradu teprve v roce skutečné stavby budovy, učiniti tak výpůjčkou, jejíž úrok a úmor by obec tak zatížily, že by nestačila kryti potřebu v rámci přípustných přírážek, nýbrž byla po zavedení všech přípustných dávek a poplatků pravděpodobně odkázána na příděl z vyrovnacího fondu. Zařazení určitých částek do rozpočtu v několika obdobích před skutečnou stavbou školy dovoluje obci hospodařiti v rámci přípustných přírážek a jest pro obec účelnějším a hospodárnějším. Námitka, že nebyly opatřeny způsobilé stavební plány a řádný předběžný rozpočet nákladů, jest předčasná, poněvadž ji bude možno uplatniti teprve, až se přikročí k faktické stavbě školy. K námitce, že rozpočty obcí soběstačných a obcí odkázaných na vyrovnávací fond musí býti sdělávány podle stejných zásad, poukázal žal. úřad na četná ustanovení zák. č. 77/27, z nichž plyne rozdíl mezi oběma druhy obcí (zejména při zavedení obecních dávek a poplatků).

O shodně provedených stížnostech, jež podány byly do obou nař. rozhodnutí pro nezákonnost, uvážil nss:

Z vývodů stížnosti je zřejmo, že st-lka vidí nezákonnost nař. rozhodnutí jedině v tom, že žal. úřad, zamítnuv odvolání st-lčina do zařazení položek 50.000 Kč a 30.000 Kč pro fond na stavbu školy do rozpočtu obce S. v letech 1928 a 1929, uznal za přípustno, aby obec pro zamýšlený budoucí výdaj zřídila fond, dotovaný z výnosu obecních přírážek. Názoru



stížnostmi hájenému nemohl nss dáti za pravdu. Otázku přípustnosti zřízení fondu na krytí budoucích potřeb obecních řešil nss již v nář. Boh. A 7587/28 a dospěl v něm k závěru, že obec za nynějšího právního stavu může zřizovati fondy, ať již se má k určitému účelu použítu jen výnosu jmění, kdežto podstata má býti zachována, či má-li (jak to má na mysli § 21 zák. č. 329/21) celé jmění býti vynaloženo na dotyčné účely. Důvodů, uvedených v tomto nálezu, použil žal. úřad k odůvodnění svých obou rozhodnutí.

Stížnosti vůči těmto důvodům poukazují předem na to, že ze znění § 4 zák. č. 329/21 jde najevo, že zákonodárce vydáními, o nichž jest sestaviti rozpočet, rozumí jen ona vydání, která se v rozpočtovém roce uskuteční, nikoli však thesauraci pro příští dobu. Výtku ta není důvodná. Stanoví-li § 4, že výdaje rozpočtu řádného obsahují též pravděpodobně očekávané, opakující se výdaje nutné k pravidelnému plnění úkolů obci zákonem nebo jinak uložených nebo do činnosti její ve všeobecném veřejném zájmu spadajících a že výdaje mimořádného rozpočtu obsahují pravděpodobně očekávané výdaje nahodilé neb dočasné, jmenovitě výdaje k nabytí nového a k trvalému zvýšení hodnoty dosavadního majetku obecního, neplyne z toho, že by náklad pro tyto účely potřebný neměl býti opatřen jeho rozložením na několik rozpočtových období, předcházejících skutečnému provedení účelu. Záleží jen na tom, jde-li o účel, náležející k pravidelnému plnění úkolů obci uložených, resp. o účel, který způsobí obci k jeho splnění povinné dočasný výdaj. Že by tento předpoklad nebyl dán, stížnost neuvádí a o prostou thesauraci, která by sama sobě byla účelem, vzhledem k určení výdajových položek nejde.

Bezdůvodnou jest i další námitka, že z ustanovení § 5 cit. zák. ve spojení s § 3 téhož zák. jde najevo, že mimořádné výdaje nesmějí býti hrazeny řádnými příjmy. Kdyby se totiž mimořádná vydání vůbec nesměla křítí řádnými příjmy, pak by v případech, ve kterých jsou všechna řádná vydání uhrazena řádnými příjmy, nutně musilo dojít k tomu, co stížnosti právě potírají, totiž že by se přebytek řádných příjmů musil thesaurovati.

Konečně nelze přisvědčiti ani námitce stížností, že tvoření nových fondů je nepřípustné proto, že § 8 odst. 2, § 16 odst. 1 a § 19 odst. 2 zák. č. 329/21 mají na zřeteli jen fondy již existující na počátku rozpočtového období. Tento úsudek je pochybený už proto, že tyto fondy přece musely být někdy založeny, což by podle názoru stížností vůbec bylo nemožno.

Není-li proto zásadních překážek zařadovati do rozpočtu jako výdaje řádné položky sloužící k opatření obecních fondů, jest otázkou účelnosti, rozhodne-li se obec nashromáždit účelové jmění, dříve než přikročí k provádění určitého úkolu, či rozhodne-li se opatřiti úhradu teprve, když přikročí k uskutečnění zamýšleného úkolu. Zodpovědění této otázky závisí v první řadě na stavu obecních financí. Jestliže pak žal. úřad, zabývaje se otázkou účelnosti zřízení dotyčného fondu, dospěl k závěru, že zřízení jeho a v důsledku toho zařazení vytýkaných položek do rozpočtů jest v daném případě pro obec účelnějším a hospodárnějším, a stálka proti tomuto výroku vůbec námitek neformuluje, nebylo možno shledati nař. rozhodnutí nezákonnými.